

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0389/2011

22.11.2011

RAPORT

Horvaatia taotlus Euroopa Liiduga ühinemiseks
(2011/2191(INI))

Väliskomisjon

Raportöör: Hannes Swoboda

RR\884529ET.doc

PE472.356v03-00

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

SISUKORD

	lehekülg
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
EELARVEKOMISJONI ARVAMUS.....	10
PÕHISEADUSKOMISJONI ARVAMUS.....	14
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	17

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

Horvaatia taotluse kohta Euroopa Liiduga ühinemiseks (2011/2191(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Horvaatia Vabariigi Euroopa Liiduga ühinemise lepingu eelnõu, protokollid ja lõppakti,
 - võttes arvesse Euroopa Liiduga ühinemise taotlust, mille Horvaatia Vabariik esitas 21. veebruaril 2003. aastal,
 - võttes arvesse komisjoni 20. aprilli 2004. aasta arvamust Horvaatia Vabariigi Euroopa Liidu liikmeks saamise taotluse kohta,
 - võttes arvesse nõukogu 3. oktoobri 2005. aasta otsust alustada ühinemisläbirääkimisi Horvaatiaga,
 - võttes arvesse komisjoni korrapäraseid aruandeid Horvaatia edusammude kohta ühinemise ettevalmistamisel aastatel 2005–2011,
 - võttes arvesse komisjoni 2. märtsi 2011. aasta vahearuanne, mis käsitleb kohtusüsteemi ja põhiõiguste valdkonna reforme Horvaatias,
 - võttes arvesse 19.– 20. juunil 2003. aastal Thessalonikis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu eesistujariigi järeldusi Lääne-Balkani riikide kohta,
 - võttes arvesse 23. ja 24. juunil 2011. aastal toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumise järeldusi,
 - võttes arvesse kõiki oma varasemaid resolutsioone ja aruandeid Horvaatia edusammude ning ELi laienemisprotsessi kohta,
 - võttes arvesse ELi ja Horvaatia parlamentaarse ühiskomisjoni kõiki varasemaid soovitusi,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
 - võttes arvesse eelarvekomisjoni arvamust ja väliskomisjoni arvamust (A7-0389/2011),
- A. arvestades, et 20 aastat pärast iseseisvuse väljakuulutamist ja umbes kaheksa aastat pärast ELi liikmetaotluse esitamist on Horvaatia jõudnud ajaloolise teetähiseni Euroopa Liiduga integreerumisel, olles edukalt lõpule viinud ühinemisläbirääkimised; arvestades, et Horvaatia saavutused väärivad reservatsioonideta tunnustust;
- B. arvestades, et ühinemisprotsess on märgatavalt toetanud Horvaatia kujunemist kindlaks ja küpseks euroopalikele väärtustele rajatud demokraatiaks; arvestades, et ühinemise väljavaade on võimsaks reformide toukejõuks, mobiliseerides mitmesuguseid poliitilise, majandusliku, ühiskondliku ja kultuurielu osalisi; arvestades, et reforme on vaja jätkata ka

pärast ühinemisläbirääkimiste lõpetamist ja ELiga ühinemist, et Horvaatia riik ja kodanikud saaksid täit kasu ELi kuulumise eelistest;

- C. arvestades, et Horvaatia saamine ELi liikmeks muudab liidu tugevamaks, rikastab selle euroopalikku kultuuri ja pärandit ning annab olulise panuse laienemisprotsessi usaldusväärse säilitamiseks, olles samal ajal hea eeskuju selle kohta, kuidas kõigi antud lubaduste kohusetundlik täitmine viib kõigi seatud eesmärkide saavutamiseni;
 - D. arvestades, et ühinemisprotsessis on oluline, et iga riiki hinnataks selle väärtuste alusel, et ühinemisläbirääkimiste tempot peaks dikteerima Kopenhaageni kriteeriumide tulemuslik täitmine ning nendele kriteeriumidele vastavuse alusel tuleks määrata ka lõplik ühinemiskuupäev;
 - E. arvestades, et reformide jätkamine ja nende täielik rakendamine muu hulgas kohtusüsteemi ja põhiõiguste valdkonnas ning korruptsioonivastane võitlus on endiselt olulised õigusriigi tugevdamisel kõikide Horvaatia kodanike heaolu nimel;
 - F. arvestades, et eri rahvuste tõeline leppimine ja heanaaberlike suhete sõlmimine toetavad oluliselt tõelist Euroopaga integreerumise protsessi; arvestades, et sõjakuritegude eest vastutusele võtmine ja pagulaste ning ümberasustatud isikute taasintegreerimine on lepitusprotsessi põhilised elemendid;
 - G. arvestades, et Horvaatia edukal ühinemisel on laiem üleeuroopaline ja piirkondlik mõju ning see ergutaks Euroopaga integreerumise protsessi nii ELis kui ka Lääne-Balkani piirkonnas; arvestades, et ELi liikmeks saamise väljavaade on Lääne-Balkani piirkonna kandidaatriikidele ja tulevastele kandidaatriikidele tugev stiimul, mis soodustab Euroopaga integreerumise protsessis vajalike poliitiliste, majanduslike ja seadusandlike reformide teostamist ning piirkonnas rahu, stabiilsuse ja leppimise tugevdamist heanaaberlike suhete alusel; arvestades, et EL peaks tugevdama Horvaatia naabermaade väljavaateid seoses Euroopaga ning jätkuvalt motiveerima neid riike täitma oma kohustusi nende teel täieliku ELi liikmesuse poole;
1. avaldab heameelt Horvaatia ühinemisläbirääkimiste lõpulejõudmise üle, mis hõlmasid peaaegu kuus aastat läbirääkimisi ja mitu aastat kestnud ettevalmistusi ning on oluliselt muutnud riigi sotsiaalpoliitilist, majanduslikku ja kultuurilist maastikku; rõhutab, et reformide hoog tuleb säilitada, ning leiab, et protsess ei ole veel lõpule jõudnud, vaid peaks pärast läbirääkimiste lõpetamist ja ühinemist jätkuma võrreldava jõuga ning niisama tõsise tööga; on kindlalt veendunud, et selle protsessi positiivsed tulemused suurendavad Horvaatia kodanike toetust ELi liikmesusele ja nende usku ELi ning annavad inimestele julgust osaleda ELi referendumil ja toetada ühinemislepingut; toetab ühinemislepingu allakirjastamist ja palub ELi liikmesriikidel selle ratifitseerimine õigeaegselt lõpule viia; loodab, et saab peatselt vastu võtta Horvaatia parlamendi vaatljad;
 2. juhib tähelepanu sellele, et ühinemislepingu ajutistes sätetes nähakse ette kuni Euroopa Parlamendi 2009.–2014. aasta ametiaja lõpuni erandlik kõrvalekalle Euroopa Parlamendi aluslepingutes sätestatud maksimaalsest kohtade arvust; on otsustanud vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 14 lõikele 2 esitada ettepaneku võtta vastu otsus, millega aegsasti enne 2014. aasta valimisi määratakse kindlaks Euroopa Parlamendi uus kohtade arv; tuletab meelde, et ühinemise kõiki olulisi institutsioonilisi aspekte tuleb arvesse võtta

tervikuna;

3. juhhib tähelepanu sellele, et Horvaatia Vabariigi ühinemislepingu ning Iirimaa ja Tšehhi Vabariigi taotletud protokollide vastuvõtmise menetlustel on erinev lepinguline alus, esimesel juhul Euroopa Liidu lepingu artikkel 49 ja teisel Euroopa Liidu lepingu artikkel 48, mille tõttu ei saa neid õiguslikult viia ühte akti;
4. on kindlalt veendunud, et ühinemisläbirääkimiste lõpuleviimine tõendab ELi laienemisprotsessi usaldusväärset; rõhutab, et saavutatud edusammud teel liikmestaatuse poole näitavad, et ühinemiseväljavaade ergutab endiselt poliitilisi ja majanduslikke reforme ning Euroopa integratsioon kujutab endast riikide lepitamise vahendit ka väljaspool ELi piire;
5. ootab, et komisjon jälgiks edasisi ühinemissettevalmistusi erapooletult ning aitaks Horvaatia ametivõimudel täita läbirääkimistel antud lubadusi ja võetud kohustusi; väljendab heameelt selle üle, et ühinemislepingus osutatakse kodanikuühiskonna kaasatusele jälgimisprotsessis, ning kutsub komisjoni üles kasutama seda sätet täiel määral ning suhtlema tihedalt kodanikuühiskonna esindajatega; on seisukohal, et ühinemiseelne järelevalvemehhanism annab Horvaatiale reformipüüdluste jätkamisel täiendavat tuge; kutsub komisjoni üles kindlustama, et ühinemiseelse abi rahastamisvahendi kaudu antav abi on ka edaspidi võimalikult asjakohane ja tulemuslik;
6. rõhutab, et eelkõige tuleb keskenduda kohtusüsteemi, siseasjade ja põhiõiguste valdkonnas antud lubadustele, mis hõlmavad muu hulgas meediavabaduse kaitset, sest meediavabadus on üks kõige tähtsamaid demokraatia kaitsevahendeid, samuti kohtureformi jätkuvat rakendamist ja kohtusüsteemi tõhususe suurendamist, sõjakuritegudega seotud kohtuasjade erapooletut menetlemist, korruptsioonivastast võitlust, vähemuste kaitset, piirikontrolli, politseikoostööd, võitlust organiseeritud kuritegevuse vastu ja kohtukoostööd tsiviil- ja kriminaalasjades, ning konkurentsipoliitika valdkonnas võetud kohustustele laevaehituse ja terasetööstuse ümberkujundamiseks; peab oluliseks seda, et Horvaatia saavutaks enne ühinemist nendes valdkondades positiivsed tulemused;
7. vaatleb jälgimisprotsessi ja palub komisjonil parlamenti korrakorrapäraselt teavitada sellest, kuidas Horvaatia ametivõimud täidavad ühinemislepinguga võetud kohustusi, et ELiga ühinemisel 1. juulil 2013. aastal neid täielikult täita; kutsub Horvaatia ametivõime üles täitma kohustusi läbipaistvalt ja kaasavalt, hõlmates Horvaatia parlamendi ja kodanikuühiskonna, ja hindama korrapäraselt reformide edenemist; jätab endale õiguse esitada soovitusi komisjonile ja Horvaatia ametivõimudele kogu jälgimisprotsessi ajal;
8. tunnistades edusamme kohtureformi rakendamisel, soovib Horvaatialt jätkata kohtureformide rakendamist kooskõlas komisjoni soovitustega selles valdkonnas, sest tõhus, sõltumatu ja erapooletu kohtusüsteem on majandusarengu tähtis koostisosa ja tugevdab kodanike usaldust õigusriigi vastu; kutsub Horvaatiat üles lahendama ka selle valdkonna ülejäänud probleemid, eelkõige kohtute tõhususe suurendamise ning kohtusüsteemi sõltumatust, erapooletust ja vastutust käsitlevate sätete rakendamise osas ning kohtunike ja prokuröride ametisemääramisel ja edutamisel objektiivsete ja pädevusel põhinevate kriteeriumide kohaldamist;

9. tunneb heameelt Horvaatia kindla otsuse üle võidelda korruptsiooniga, kuid peab siiski üheks kõige tähtsamaks prioriteediks võitlust korruptsiooniga ja eelkõige kõrgetasemelise korruptsiooniga kohtusüsteemis, õiguskaitseasutustes, avalikus halduses ja riigiettevõtetes, ja iga korruptsioonijuhtumit tuleb uurida rangelt seaduse järgi ja süüdistuse esitamiseni viivate edukate uurimistoimingute abil; märgib, et avalikus halduses ja politseis tuleb jätkata läbipaistvuse ja aususe suurendamist; on veendunud, et on oluline tõhusalt rakendada riigihankega seotud õigusakte, tagada läbipaistvus avalikus sektoris, anda kodanikele informatsiooni riiklike kulude kohta ja suurendada parteide rahastamise läbipaistvust;
10. palub Horvaatia ametiasutustel veelgi tugevdada korruptsioonivastaste organite haldusvõimet muu hulgas ELi parimate tavade abil ja toetada poliitilise, avaliku sektori ja kohtute vastutustunde kultuuri, mis on õigusriigi loomise ja tugevdamise eeldus; rõhutab, et tuleb jätkata jõupingutusi organiseeritud kuritegude ja korruptsioonijuhtumite uurimise tõhustamiseks, mis viivad süüdistuse esitamiseni, ja muuta rangemaks õigusakte, millega keelatakse kriminaalsete organisatsioonidega seotud äriühingutel riigihangetes osaleda; peab vajalikuks jätkata õiguskaitseasutuste reformimist eesmärgiga muuta need tõhusaks, tulemuslikuks, depolitiseerituks ning kodanikuõigusi ja -vabadusi austavaks;
11. ergutab Horvaatiat kiirendama sõjakuritegude eest vastutusele võtmist ning ellu viima uut strateegiat sõjakuritegude karistamata jätmise kohta, mis on oluline tegur õigluse tagamisel ja püsiva leppimise saavutamisel piirkonnas, ja vaatama läbi karistamata jätmised, kus ohvrid olid etnilised serblased või kui väidetavad toimepanijad olid Horvaatia julgeolekujõudude esindajad; kutsub Horvaatia valitsust tähtsa sammuna võitluses karistamatusega eraldada Horvaatia kohtusüsteemile piisavaid rahalisi vahendeid ja seda täielikult toetada, et kiirendada sõjakuritegude uurimist; lisaks sellele soovitab Horvaatia ametivõimudel aktiivset jätkata koostööd endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtuga (EJRK) ja täita kõik ülejäänud EJRK soovitusel; palub Horvaatial ja Serbial teha igakülgset koostööd õigusemõistmise valdkonnas, eriti seoses sõjakuritegude eest kohtu alla andmisel;
12. palub valitsusel ka edaspidi toetada ja võimaldada parimal võimalikul viisil pagulaste ja ümberasustatud isikute tagasipöördumist, pöörates erilist tähelepanu etnilistest serblastest tagasipöördujate olukorrale ja parandades nende elu- ja töötingimusi; kutsub Horvaatia ametivõime üles jätkama haavatavatele rühmadele, eriti pagulastele suunatud sotsiaalse ja majandusliku taastumise projektide käivitamist ja otsida tulemuslikke ja kestvaid viise eluaseme ja töökohaga seotud meetmete ja sotsiaalmeetmete rakendamiseks kooskõlas muude sotsiaal- ja tööhõiveprogrammidega; loodab, et kõik piirkonna riigid suhtuvad pagulaste tagasipöördumisse eelarvamusteta;
13. väljendab heameelt edusammude üle, mis on tehtud naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse valdkonnas; tunneb siiski muret selle üle, et naised on majanduslikes ja poliitilistes otsustusorganites endiselt äärmiselt alaesindatud; kutsub Horvaatia ametivõime üles viima kiiresti lõpule soolise võrdõiguslikkuse seaduse rakendamine, edendama aktiivsemalt naiste osalemist poliitikas, tugevdama naiste positsiooni tööturul ja rakendama võrdse tasustamise põhimõtet;
14. toetab pingutusi sallivuse edendamiseks riigis; ergutab Horvaatia võime jätkama võitlust

igasuguse diskrimineerimise vastu, rakendama diskrimineerimisvastaseid õigusakte ja otsustavalt lahendama vihakuritegude, vaenu õhutamise, rassistlike ähvarduste ning etniliste ja LGBT-vähemuste vastu suunatud sallimatusega seotud juhtumeid; samuti palub Horvaatial jätkata tegutsemist sallivuse vaimus ning võtta asjakohaseid meetmeid nende isikute kaitsmiseks, keda ikka veel võidakse ähvardada või hirmutada;

15. on sügavalt mures 11. juunil 2011 Splitis toimunud geiparaadil osalenute vastu suunatud vägivalda pärast ning Horvaatia ametivõimude suutmatuse pärast osalejaid kaitsta; nõuab Horvaatia ametivõimudelt toimepandud kuritegude täielikku uurimist ja kurjategijate vastutusele võtmist ning strateegia väljatöötamist sarnaste juhtumite vältimiseks tulevikus; kutsub Horvaatia ametivõime üles võtma kiiresti vastu ja viima ellu homofobiavastane tegevuskava;
16. kutsub Horvaatia ametivõime üles jätkama võitlust inimkaubandusega;
17. ergutab Horvaatiat veelgi parandama töö- ja ametiühinguõigusi, tugevdama otsustusprotsessis, poliitika kujundamisel ja sotsiaalpartnerite suutlikkuse arendamisel sotsiaalset dialoogi, sealhulgas majandus- ja sotsiaalnõukogu edasine tugevdamine;
18. tõdeb, et sõnavabadus on Horvaatia õigusaktides sätestatud ja seda üldiselt järgitakse; ergutab Horvaatia ametivõime astuma edasisi samme meedia sõltumatuse ja professionaalsuse kindlustamisel; kutsub Horvaatia ametivõime üles näitama ka edaspidi oma pühendumist selle tagamisel, et meediasektor toimiks ilma poliitilise sekkumiseta ning et tagatud oleks regulatiivasutuste sõltumatus;
19. kutsub Horvaatia valitsust üles seoses praeguste majandusprobleemidega jätkama majanduse ja tööturu struktuurilisi reforme, stimuleerima tööhõivet jäiga tööturu elavdamise teel ning jätkama eelarve konsolideerimist, et suurendada konkurentsivõimet ja aidata Horvaatial ELi liikmesriikidele järele jõuda ning ELiga ühinemisest täit kasu saada; on seisukohal, et majandusliku taastumisega peab kaasas käima keskkonna ajakohastamisega, mille hulka kuulub tõhusam energiakasutus, taastuvate energiaallikate kasutamise suurendamine ning ruumilise arendamise ja energiapoliitika ühtlustamine; soovib valitsusel parandada üldist ettevõtluskeskkonda, pöörata erilist tähelepanu väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele ning pingsalt jätkama Horvaatia sotsiaalsüsteemi reformimist, et tagada riigi rahanduse jätkusuutlikkust; palub Horvaatia ametivõimudel muuta ruumilise arendamise protsess läbipaistvamaks, austada täielikult avalikku huvi ja täita keskkonnastandardeid;
20. palub liikmesriikidel kohaldada üleminekusätteid Horvaatia töötajate juurdepääsu suhtes nende tööturule tegelike andmete alusel ja ainult olukorras, kui liikmesriigi tööturul on tõsised häired;
21. palub liikmesriikidel, kes soovivad kehtestada oma tööturule vaba juurdepääsu osas ülemineku perioodi, teatada komisjonile nende territooriumile tõenäoliselt saabuvate töötajate arv;
22. rõhutab, et laienemise finantstagajärgi tuleb täiel määral arvesse võtta eelseisvatel 2014.–2020. aasta mitmeaastast finantsraamistikku käsitlevatel läbirääkimistel ja liidu omavahendite süsteemi puudutavates otsustes;

23. kutsub kõiki asjaomaseid toimijaid kaasama Horvaatiat ühinejariigina võimalikult maksimaalsel määral kõikidesse mitmeaastast finantsraamistikku (2014–2020) käsitlevatesse arvamusevahetustesse ja läbirääkimistesse; on veendunud, et Horvaatia vaatlejad Euroopa Parlamendis, esindajad nõukogus ja vaatlejad Regioonide Komitees peaksid kasutama võimalust esitada oma arusaamine ELi ning osaleda ELi eelarve ja prioriteetide kujundamises 2020. aastani;
24. võtab teadmiseks ELi seisukoha finants- ja eelarvesätete kohta, nagu need on määratletud Horvaatia ühinemist käsitleval konverentsil ühinemiskuupäeva 1. juuli 2013 aluseks võttes; võtab teadmiseks, et Horvaatia ühinemiseks vajalikud rahalised vahendid (eelarve rubriikide ja alamrubriikide kaupa) suurendaksid oluliselt ELi eelarve kulusid kehtiva mitmeaastase finantsraamistiku viimase aasta viimasel poolaastal; märgib, et ühinemiseelse abi rahastamisvahendist Horvaatiale algselt 2013. aastaks ette nähtud vahendite summat vähendatakse, mis teatud määral tasakaalustab netomõju ELi eelarvele;
25. võtab teadmiseks Coreperi seisukoha, mille kohaselt kulude üldist taset ei tohiks 2013. eelarveaastaks muuta, kuid tuleb siiski meelde, et praeguses, 2006. aastal esitletud, läbi räägitud ja vastuvõetud mitmeaastases finantsraamistikus ei arvestatud Horvaatia võimaliku ühinemisega kõnealuse mitmeaastase finantsraamistiku kehtimise ajal;
26. nõuab tungivalt, et komisjon teeks ettepaneku vastavalt varem kavandatule 2012. aasta alguseks (pärast ühinemislepingu allakirjutamist 2011. aasta detsembris ja institutsioonidevahelise kokkuleppe punkti 29 kohaselt) mitmeaastase finantsraamistiku muutmiseks 2013. eelarveaastaks, et vältida Horvaatia ühinemise rahastamist ümberpaigutamiste kaudu;
27. arvestades, et Horvaatia asjaomaste institutsioonide haldusvõime on endiselt nõrk, soovib Horvaatia ametivõimudel jätkata haldusstruktuuri ja institutsioonilise suutlikkuse tugevdamist, mis on vajalik ELi õigustiku nõuetekohaseks rakendamiseks, et riik võiks pärast ühinemist ELi liikmesusest maksimaalselt kasu saada;
28. väljendab heameelt Horvaatia valitsuse 2011. aasta juulis vastu võetud deklaratsiooni üle, mis käsitleb euroopalike väärtuste edendamist Kagu-Euroopas; palub Horvaatial ka edaspidi toetada ELi laienemist ning edendada piirkonnas rahu, jõukuse, vabaduse, õigusriigi, demokraatia ja sotsiaalse turumajanduse euroopalikke väärtusi; ergutab Horvaatiat tugevdama heanaaberlikke suhteid, jääma oluliseks ja algatusvõimeliseks piirkondliku koostöö toetajaks kõikidel tasanditel ning täitma oma lubadust vormida lepituspüüded praktilisteks sammudeks, mis toovad kõigile piirkonna elanikele majanduslikku, sotsiaalset ja humaanset kasu;
29. nõuab, et osana kõikides Lääne-Balkani riikides rakendatavatest mitme abisaajaga programmidest kasutataks rohkem selliseid rahalisi vahendeid, mis toetavad VKEsid, infrastruktuuri arendamist ja ettevõtluskeskkonda; märgib, et Horvaatia naaberriikide majandusarengu ja nendega tehtava koostöö tulemuslikkuse seisukohast on piirkondlik koostöö äärmiselt oluline;
30. nõuab edusamme järelejäänud kahepoolsete vaidlusküsimuste lahendamisel naabermaadega, eelkõige Serbiaga seoses piiride märkimise, kadunuksjäänud inimeste,

omandi tagastamise ja pagulastega, ning on kindlalt veendunud, et kuigi lahendamata kahepoolsed küsimused ei tohi peatada kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatriikide ELiga ühinemise protsessi Lääne-Balkani piirkonnas, tuleks need üldiselt lahendada enne ühinemist, ja tunneb sellega seoses heameelt Horvaatia parlamendi 21. oktoobri 2011 avalduse üle;

31. arvestades, et ühinemise edukus sõltub suurel määral kodanike toetusest ja pühendumusest, ergutab Horvaatia ametivõime ja kodanikuühiskonda korraldama komisjoni abiga ulatuslikku ja objektiivset teabekampaaniat ELi liikmeks saamisega seotud kohustuste, tagajärgede ja kasu kohta, et Horvaatia rahvas oleks referendumil oma valikust täielikult teadlik ning peaksid Euroopa projekti ka enda omaks;

◦
◦ ◦

32. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide ja Horvaatia Vabariigi valitsustele ja parlamentidele.

7.11.2011

EELARVEKOMISJONI ARVAMUS

väliskomisjonile

Horvaatia taotluse kohta Euroopa Liiduga ühinemiseks
(2011/2191(INI))

Arvamuse koostaja: Göran Färm

ETTEPANEKUD

Eelarvekomisjon palub vastutaval väliskomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. avaldab heameelt Horvaatia ühinemisläbirääkimiste lõpulejõudmise üle ja kinnitab oma nõusolekut Horvaatia Euroopa Liidu 28. liikmeks saamise kohta;
2. rõhutab, et ühinemist ELiga ei tuleks vaadelda lõppeesmärgina, vaid pigem ühe etapina riigi halduse ja majanduse ajakohastamise pikaajalises ja pidevas protsessis;
3. nõuab, et osana kõikides Lääne-Balkani riikides rakendatavatest mitme abisaajaga programmidest kasutataks rohkem selliseid rahalisi vahendeid, mis toetavad VKEsid, infrastruktuuri arendamist ja ettevõtluskeskkonda; märgib, et Horvaatia naaberriikide majandusarengu ja nendega tehtava koostöö tulemuslikkuse seisukohast on piirkondlik koostöö äärmiselt oluline;
4. rõhutab, et Horvaatia peaks teiste liikmesriikide eeskujul kasutama liikmelisust võimalusena soodustada ja tõhustada keskpikka ja pikaajalist ELi rahastamisvahendite planeerimist, et elavdada ja edendada riigi majanduse ajakohastamist, mis on samm konkurentsivõime suurendamise ja mitmekesistamise suunas; tuletab sellega seoses meelde struktuurifondide tähtsat rolli;
5. toetab Horvaatia eduaruandes esitatud komisjoni järeldusi; kiidab heaks Horvaatia üldised edusammud, eelkõige kohtusüsteemi ja põhiõiguste, konkurentsi ning õiguse, vabaduse ja turvalisuse valdkonnas;
6. tunneb siiski jätkuvalt muret Horvaatia haldussuutlikkuse ja vastuvõtuvõime üle seoses

täisliikmestaatusega ja sellest tuleneva nii struktuuri- kui ka põllumajanduspoliitika rakendamisega; tuleb meelde, et rakendamiseks ette nähtud oluliselt suurenenud vahendeid saab hallata ja nende üle järelevalvet teostada vaid juhul, kui parandatakse haldussuutlikkust ja vastuvõtuvõimet riigi, regionaalsel ja kohalikul tasandil;

7. toetab sellega seoses ajutise finantsabi mehhanismi ehk üleminekutoetuse loomist, mis on mõeldud Horvaatia haldus- ja kohtusüsteemi suutlikkuse tugevdamiseks, et rakendada ja jõustada ELi õigusakte;
8. juhib tähelepanu sellele, et Horvaatia ei ole veel majanduslangusest taastunud; märgib, et vaatamata 2010. aasta majanduse stimuleerimise programmile kasvab tööpuudus jätkuvalt ja eriti noorte hulgas; kutsub komisjoni üles avaldama survet Horvaatia tööturul lahenduse leidmiseks;
9. kiidab heaks kasvava tulemuslikkuse korrupsioonivastases võitluses, sh mitme endise juhtiva poliitiku ja ametniku suhtes võetud meetmed ning teabele juurdepääsu, huvide konflikti ja poliitilise tegevuse rahastamist käsitlevate uute parandatud seaduste kehtestamise; märgib siiski, et Transparency Internationali korrupsiooniindeksis on Horvaatia 62. kohal; innustab seetõttu kõnealuses valdkonnas jõupingutusi koondama ning toetab komisjoni arvamust, et korrupsioon on mõnes valdkonnas endiselt laialt levinud ja et korrupsiooni vastu võitlemiseks tuleb jätkuvalt meetmeid võtta; toetab kõiki vajalikke kohustusi ning õigus-, haldus- ja auditeerimismeetmeid, mida Horvaatia ametiasutused korrupsiooni vastu võitlemiseks võtavad, eriti meetmeid, mida võetakse ELi finantshuvide kaitseks ja ELi rahastamise kontrolliks; kutsub komisjoni üles võtma eduaruannetes kasutusele nn valgusfoorisüsteemi, et tagada aruannete selgus ja tõsta kriitilised märkused rohkem esile, muutes sel viisil nähtavaks olukorra paranemise või siis halvenemise;
10. nõuab siseauditi kvaliteedi tõstmist avaliku sektori finantskontrolli valdkonnas ja euro rahatähtede võltsimise vastu võitlemise tõhustamist, et saavutada pettusejuhtumite süstemaatiline avastamine ja neist teavitamine;
11. toetab ajutise Schengeni rahastu loomist, et toetada Horvaatiat vajalike investeeringute tegemisel ELi välispiiride säilitamiseks ja tugevdamiseks ning võimalikuks liitumiseks Schengeni süsteemiga;
12. kutsub kõiki asjaomaseid osalisi kaasama Horvaatiat ühinejariigina võimalikult palju kõikidesse mitmeaastast finantsraamistikku (2014–2020) käsitlevatesse aramusvahetustesse ja läbirääkimistesse; on veendunud, et Horvaatia vaatlejad Euroopa Parlamendis, esindajad nõukogus ja vaatlejad Regioonide Komitees peaksid kasutama võimalust kaitsta oma nägemust ELi ning panustada ELi eelarve ja prioriteetide kujundamisse 2020. aastani;
13. võtab teadmiseks Euroopa Liidu seisukoha finants- ja eelarvesätete osas, nagu need määrati kindlaks Horvaatia ühinemist käsitleval konverentsil ühinemiskuupäeva 1. juuli 2013 aluseks võttes; märgib, et Horvaatia ühinemiseks vajalikud rahalised vahendid (eelarve rubriigi ja alamrubriigi kaupa) suurendaksid ELi eelarve kulusid kehtiva mitmeaastase finantsraamistiku viimase aasta II poolel oluliselt; märgib, et ühinemiseelse abi rahastamisvahendi raames Horvaatiale ette nähtud vahendid arvatakse maha 2013.

aastaks esialgselt ette nähtud vahendite summast, mis teatud määral tasakaalustab netomõju ELi eelarvele;

14. võtab teadmiseks Coreperi seisukoha, mille kohaselt kulude üldist taset ei tohiks 2013. eelarveaastaks muuta, kuid tuleb siiski meelde, et praeguses, 2006. aastal esitletud, läbi räägitud ja vastuvõetud mitmeaastases finantsraamistikus ei arvestatud Horvaatia võimaliku ühinemisega kõnealuse mitmeaastase finantsraamistiku kehtimise ajal;
15. nõuab tungivalt, et komisjon teeks vastavalt varem kavandatule 2012. aasta alguseks (pärast ühinemislepingu allkirjutamist 2011. aasta detsembris ja institutsioonidevahelise kokkuleppe punkti 29 kohaselt) ettepaneku mitmeaastase finantsraamistiku muutmiseks 2013. eelarveaastaks, et vältida Horvaatia ühinemise rahastamist ümberpaigutamiste kaudu;
16. käsitleb selliseid võimalikke assigneeringute ümberpaigutamisi olemasolevatest vahenditest ja prioriteetidest mitte ainult kahjulikuna ELi suutlikkusele rakendada poliitikaid korrektselt, vaid ka protsessina, mis ei ole täielikult kooskõlas Horvaatia tulevase ELi liikmestaatusega.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	7.11.2011						
Lõpphääletuse tulemus	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 100px;">+:</td> <td style="text-align: right;">26</td> </tr> <tr> <td>-:</td> <td style="text-align: right;">2</td> </tr> <tr> <td>0:</td> <td style="text-align: right;">0</td> </tr> </table>	+:	26	-:	2	0:	0
+:	26						
-:	2						
0:	0						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Marta Andreasen, Reimer Böge, Lajos Bokros, Isabelle Durant, James Elles, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazábal Rubial, Salvador Garriga Polledo, Carl Haglund, Lucas Hartong, Jutta Haug, Sidonia Elżbieta Jędrzejewska, Ivailo Kalfin, Jan Kozłowski, Alain Lamassoure, Vladimír Maňka, Barbara Matera, Nadezhda Neynsky, Dominique Riquet, László Surján, Derek Vaughan, Angelika Werthmann						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	François Alfonsi, Franziska Katharina Brantner, Frédéric Daerden, Jürgen Klute, Georgios Stavrakakis						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Marisa Matias						

26.10.2011

PÕHISEADUSKOMISJONI ARVAMUS

väliskomisjonile

Horvaatia taotluse kohta Euroopa Liiduga ühinemiseks
(2011/2191(INI))

Arvamuse koostaja: Rafał Trzaskowski

ETTEPANEKUD

Põhiseaduskomisjon palub vastutaval väliskomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. tunnistab, et Euroopa Liidu laienemisprotsess ja integratsiooni süvendamine on alati olnud teineteisega seotud ning laienemine ei ole vähimalgi määral pärssinud liidu tegutsemisvõimet, vaid on hoopis kiirendanud hädavajalike institutsiooniliste muutusi;
2. märgib rahuloluga, et Lissaboni Lepingu jõustumisega lahendati asjaomased institutsioonilised küsimused, sai võimalikuks liidu edasine laienemine ja kindlustati laienenud liidu nõuetekohane toimimine;
3. juhib tähelepanu sellele, et ühinemislepingu ratifitseerimisega loetakse Horvaatia Vabariigi poolt ratifitseeritaks ka kõik aluslepingute muudatused, mis Euroopa Liidu lepingu artikli 48 kohaselt on ühinemislepingu ratifitseerimise ajal avatud liikmesriikidele ratifitseerimiseks või heakskiitmiseks, nimelt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 136 muudatus ja võimalikult ka kavandatud protokollid, mis käsitlevad Iirimaa taotletud tagatise ja Tšehhi Vabariigi erandit;
4. tuletab meelde, et laienemise finantstagajärgi tuleb täiel määral arvesse võtta eelseisvatel 2014.–2020. aasta mitmeaastast finantsraamistikku käsitlevatel läbirääkimistel ja liidu omavahendite süsteemi puudutavates otsustes;
5. rõhutab, et sisemiste reformide teostamine, mis on Horvaatia üks kohustusi ühinemisprotsessis, peab jätkuma ka pärast ühinemist ELiga; rõhutab, et oluline on tõsta üldsuse teadlikkust liidu laienemise eesmärkidest ja vastastikusest kasust, pidades silmas

eelkõige Horvaatia põhiseaduses ette nähtud referendumit, mis tuleb läbi viia 30 päeva jooksul alates päevast, kui Horvaatia parlament võtab vastu otsuse ühinemislepingu kohta; märgib, et just selgituskampaania tähtsust ja pikaajaliste positiivsete tulemuste saavutamise püüet silmas pidades ei tohi kampaania olla ühepoolne ega mingil viisil eksitav, vaid peab selgelt välja tooma tulevase liikmesusega kaasnevad hüved ja kohustused;

6. juhib tähelepanu sellele, et ühinemislepingu ajutistes sätetes nähakse kuni Euroopa Parlamendi 2009.–2014. aasta ametiaja lõpuni ette erandlik kõrvalekalle Euroopa Parlamendi aluslepingutes sätestatud maksimaalsest kohtade arvust; on otsustanud vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 14 lõikele 2 esitada ettepaneku võtta vastu otsus, millega aegsasti enne 2014. aasta valimisi määratakse kindlaks Euroopa Parlamendi uus kohtade arv; tuletab meelde, et ühinemise kõiki olulisi institutsioonilisi aspekte tuleb arvesse võtta tervikuna;
7. juhib tähelepanu, et Horvaatia Vabariigi ühinemislepingu ning Iirimaa ja Tšehhi Vabariigi taotletud protokollide vastuvõtmise menetlustel on teineteisest erinev lepinguline alus, esimesel juhul Euroopa Liidu lepingu artikkel 49 ja teisel – Euroopa Liidu lepingu artikkel 48, ja seetõttu ei olnud juriidiliselt võimalik neid ühes õigusaktis käsitleda; rõhutab, et need kaks menetlust võivad ajaliselt kokku langeda, peegeldades nõukogu 2009. aasta juuni ja oktoobri järeldustesse kätketud poliitilise kokkuleppe vaimu; rõhutab aga, et kahe menetluse teineteisega seostamine ei tohi mingil moel põhjendamatult edasi lükata liiduga ühinemise päeva.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	24.10.2011
Lõpphääletuse tulemus	+: 19 -: 1 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Andrew Henry William Brons, Carlo Casini, Andrew Duff, Roberto Gualtieri, Enrique Guerrero Salom, Zita Gurmai, Stanimir Ilchev, Constance Le Grip, David Martin, Paulo Rangel, Algirdas Saudargas, György Schöpflin, József Szájer, Rafał Trzaskowski
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Sandrine Bélier, Zuzana Brzobohatá, Marietta Giannakou, Íñigo Méndez de Vigo, Helmut Scholz, Alexandra Thein

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	17.11.2011
Lõpphääletuse tulemus	+: 61 -: 2 0: 3
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Gabriele Albertini, Pino Arlacchi, Bastiaan Belder, Elmar Brok, Arnaud Danjean, Mário David, Michael Gahler, Marietta Giannakou, Ana Gomes, Andrzej Grzyb, Takis Hadjigeorgiou, Anna Ibrisagic, Anneli Jäätteenmäki, Jelko Kacin, Othmar Karas, Ioannis Kasoulides, Nicole Kiil-Nielsen, Evgeni Kirilov, Maria Eleni Koppa, Andrey Kovatchev, Paweł Robert Kowal, Eduard Kukan, Alexander Graf Lambsdorff, Vytautas Landsbergis, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Mario Mauro, Kyriakos Mavronikolas, Francisco José Millán Mon, Alexander Mirsky, María Muñoz De Urquiza, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Norica Nicolai, Raimon Obiols, Pier Antonio Panzeri, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, Bernd Posselt, Hans-Gert Pöttering, Cristian Dan Preda, Fiorello Provera, Tokia Saïfi, José Ignacio Salafrañca Sánchez-Neyra, Jacek Saryusz-Wolski, Werner Schulz, Marek Siwiec, Hannes Swoboda, Kristian Vigenin, Boris Zala
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Charalampos Angourakis, Adam Bielan, Véronique De Keyser, Andrew Duff, Monika Flašíková Beňová, Hélène Flautre, Roberto Gualtieri, Doris Pack, Tomasz Piotr Poręba, Helmut Scholz, György Schöpflin, Alf Svensson, Traian Ungureanu, Ivo Vajgl
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Rui Tavares, Ramon Tremosa i Balcells